

Pētījums par ilgtspējas vadītāju augošo lomu

1/19/22

Vadītāja ilgtspējas pakalpojumu nodaļā,
PwC Latvija
Maija Orbidāne

Šodienas realitāte rāda, ka ilgtspējas jautājumi, kurus biznesa vidē apzīmē ar trīs angļu vārdu *environmental, social, governance* (vide, sociālā joma un pārvaldība) saīsinājumu ESG, izvirzās uzņēmumu jauno stratēģiju centrā, tādējādi arvien vairāk pieaug arī ilgtspējas vadītāju un ESG ekspertu loma uzņēmumos un to pārvaldības struktūrā. Mūsdienīgam ilgtspējas jeb ESG vadītājam ir ne tikai jāizprot dažādo ESG jautājumu savstarpējā mijiedarbība un ietekme uz uzņēmuma darbības virzieniem, bet jāspēj tos integrēt uzņēmuma darbībā, iedvesmojot pārējos rīcībai. PwC jaunākais pētījums *“Empowered Chief Sustainability Officers”* sniedz ieskatu, kā ir mainījusies ESG vadītāja loma laika gaitā un kā šie vadītāji var radīt taustāmu ietekmi uzņēmumos, savienojot dažādos ESG aspektus ar uzņēmuma darbību, tādējādi veicinot uzņēmuma pārveidi un virzību uz ilgtspējīgāku darbību. Viens no galvenajiem pētījuma secinājumiem ir, ka uzņēmumi, kuru pārvaldības struktūrā ir skaidri definēta ESG vadītāja loma, spēj sasniegt augstākus rādītājus ilgtspējas jomās.

Regulējums kļūs stingrāks

Pasaules valstu virzība uz klimatneitralitāti nozīmē, ka arvien vairāk pieaugs regulējuma prasības, tādēļ uzņēmumiem būs nopietni jāstrādā pie savu radīto emisiju samazināšanas un jāpilnveido ziņošanas prakse par dažādajām ESG jomām, informējot par jau sasniegtajiem rezultātiem un nākotnes mērķiem. Lai reaģētu uz šīm jaunajām prasībām, ilgtspējas vadītāju loma uzņēmumos kļūs arvien nozīmīgāka, jo kādam šie procesi būs jākoordinē un jāpārtrauga, lai izvirzītu prioritātes un veiktu pasākumus, kas ļauj sasniegt labākos rezultātus. 2021. gadā amatā iecelto jauno ilgtspējas vadītāju skaits bija trīsreiz lielāks nekā 2020. gadā. Šī augšupejošā tendence aizsākās jau 2018. gadā, kad jautājumi par klimata pārmaiņām, kā arī rasu un dzimumu vienlīdzību, arvien vairāk sāka ietekmēt investoru un uzņēmumu vadītāju pieņemtos lēmumus. Arī pandēmija veicināja šo tendenci, jo uzņēmumi arvien vairāk sāka apzināties izaicinājumus, ar kuriem tiem nāksies saskarties nākotnē, tostarp pārmaiņām, ko sev līdzi nes pāreja uz ilgtspējīgāku darbību.

Ilgtpējas vadītāji un viņu loma

Ilgtpējas vadītāju loma mainās, jo notiek pāreja no vienkāršas ziņošanas jeb atbilstības nodrošināšanas uz nākotni, kurā ilgtspējas aspekti tiek integrēti uzņēmumu darbībā pēc būtības un ietekmē pieņemtos biznesa lēmumus. Šiem speciālistiem jāspēj veidot noturīgas attiecības un sadarbība uzņēmuma iekšienē, jo savā ikdienas darbā tiem jāsastrādājas ar gandrīz visām uzņēmuma nodaļām, kā arī tiem jābūt pilnīgai izpratnei par to, kas šajās uzņēmuma nodaļās notiek un kāda ir to loma pārmaiņu procesā uz ilgtspējīgāku darbību.

Pētījumā secināts, ka ilgtspējas vadītājam jābūt ciešā sadarbībā ar uzņēmuma augstākās vadības komandu, jo tas dod vairāk iespēju ietekmēt uzņēmuma stratēģiju un darbības tādā veidā, kas sniedz vērtību biznesam un tā ietekmes pusēm. Tāpat ilgtspējas vadītāja uzdevums ir veicināt uzņēmuma

darbinieku izpratni par ilgtspēju un zināšanu izplatīšanu uzņēmumā par ilgtspējas izaicinājumiem un iespējamiem risinājumiem.

Pētījumā aplūkotas arī profesionālās prasmes un iemaņas, kādām būtu jāpiemīt ilgtspējas vadītājiem. Tā kā ESG kļūst par uzņēmējdarbības stratēģijas centrālo daļu, ilgtspējas vadītājam ir nepieciešams paplašināts prasmju kopums, lai vadītu šo pāreju. Pirmkārt, ir nepieciešama dziļa izpratne par uzņēmējdarbību, it īpaši par to, kā ilgtspēja un rentabilitāte mijiedarbojas vai viena otru papildina. Otrkārt, jābūt zināšanām par ilgtspējīgu praksi tieši konkrētajā nozarē. Šāda veida ekspertu ir grūti atrast, tādēļ uzņēmumiem būs jāpieņem lēmumi, kā labāk risināt šo jautājumu un kādā veidā integrēt ilgtspējas vadītāju uzņēmuma pārvaldības struktūrā.

Ilgspējas vadītāja mērķis ir iedvesmot un mudināt pārējo uzņēmumu kļūt ilgtspējīgākam. Tuvākajos gados ilgtspējas vadītāja loma turpinās pieaugt, jo ceļš, kas veicams, lai ESG tiktu integrēts katrā biznesa lēmumā, vēl ir ļoti tāls.

Vairāk par pētījuma rezultātiem [šeit](#).